

PZH t. 15 bibliografia załącznikowa

Aleksander Bołdyrew

(Instytut Historii UJK, Filia w Piotrkowie Trybunalskim)

Aneta Bołdyrew

(Katedra Historii Wychowania i Pedagogologii, UŁ, Łódź)

ROYAL BILLS AS THE SOURCE OF THE HISTORY OF TASTE AND FOOD IN POLAND OF THE LAST JAGIELLONS. BASIC SOURCES AND RESEARCH POSSIBILITIES

Biskup M., *„Wojna pruska” czyli wojna Polski z zakonem krzyżackim z lat 1519–1521 u źródeł sekularyzacji Prus Krzyżackich*, cz. 2, Olsztyn 1991.

Bołdyrew A., *Hodowla i handel końmi w Polsce XVI w.*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 2009, t. 69, s. 31-90.

Bołdyrew A., *Huntsmen’s Weapons on the Court of Prince Sigismund Jagiellonian (1500–1507)*, „Fasciculi Archaeologiae-Historicae” 2009, v. 22, s. 109-112.

Bołdyrew A., *Konie, rząd koński i oporządzenie jeździeckie wczesnonowożytnego dworu książęcego w świetle rachunków dworskich. Analiza porównawcza*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 2009, vol. 57, nr 3–4, s. 369-378.

Bołdyrew A., *Krieg ohne Medizin. Die Verletzten auf den Kampfeldern Mitteleuropas im 16. Jh.*, [w:] *Medizin und Krieg in historischer Perspektive. Medycyna i wojna w perspektywie historycznej*, wyd. U. Caumanns, F. Dross, A. Magowska, Frankfurt am Main 2012, s. 49–52.

Bołdyrew A., *Produkcja i koszty uzbrojenia w Polsce XVI w.*, Warszawa 2005.

Bołdyrew A., *Tedy na garle ma być karan. Kara śmierci w polskich ustawach i artykułach wojskowych za ostatnich Jagiellonów*, [w:] *Zabijać i umierać. Aspekty społeczno-kulturowe*, wyd. B. Płonka-Syroka, A. Szlagowska, Wrocław 2010.

Bołdyrew A., *Uzbrojenie wczesnonowożytnego dworu książęcego w świetle rachunków dworskich. Analiza porównawcza*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 2009, nr. 57, nr 1, s. 3-18.

Brzózka J. et al., *Razem w szkole. Edukacja wczesnoszkolna*, Warszawa 2013.

Historia kultury materialnej Polski w zarysie. Opracowanie zbiorowe, t. 1, Od VII do XII wieku, wyd. W. Hensel, J. Pazdur, Wrocław 1978.

Jaworski R., *Łowy Władysława Jagiełły*, [w:] idem, P. Chojnacki, *Z biografistyki Polski późnego średniowiecza. Studia*, wyd. M. Koczarska, Warszawa 2001, s. 7-86.

Kolankowski L., *Zygmunt August. Wielki książę Litwy do roku 1548*, Lwów 1913.

Pawiński A., *Młode lata Zygmunta Starego*, Warszawa 1893.

Rachunki dworu króla Władysława Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388 do 1420, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1896.

Pelc J., *Ceny w Krakowie w latach 1369–1600*, Lwów 1936.

Rachunki dworu królewskiego 1544–1567, wyd. A. Chmiel, Kraków 1911.

Rachunki generalne Seweryna Bonera 1545, wyd. O. Łaszczyńska, Kraków 1955.

Rachunki królewskie z lat 1393–1395 i 1412. Rachunki podrzęctwa krakowskiego. Rachunki stacji nowosądeckiej, wyd. H. Wajs, Warszawa 1993.

Rachunki królewskie z lat 1471–1472 i 1476–1478, wyd. S. Gawęda, Z. Perzanowski, A. Strzelecka, Wrocław 1960.

Rachunki podskarbiego Andrzeja Kościeleckiego z lat 1510–1511, wyd. A. i H. Wajs, Kraków 1991.

- Rachunki wielkorządowe Jana Bonera 1558*, wyd. J. Garbacik, Kraków 1974.
- Rachunki wielkorządowe krakowskie z lat 1461–1462 i 1471*, wyd. S. Krzyżanowski, Kraków 1909–1913.
- Samsonowicz A., *Łowiectwo w Polsce Piastów i Jagiellonów*, Wrocław 1991.
- Senkowski J., *Księga skarbowa Janusza II księcia mazowieckiego z lat 1477–1490*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 1959, 7, nr 3 (zeszyt dodatkowy), s. 550-718.
- Szymczak J., *Początki broni palnej w Polsce (1383–1533)*, Łódź 2004.
- Szymczak J., *Żywność na miejskich wozach wojennych w późnym średniowieczu i na początku epoki nowożytnej*, „Przegląd Nauk Humanistycznych” 2006, vol. 5, nr 1, s. 59-74.
- Zsigmond lengyel herceg Budai szamadasai (1500–1502, 1505)*, wyd. A. Diveky, Budapest 1914.
- Żabiński Z., *Systemy pieniężne na ziemiach polskich*, Wrocław 1981.

Jerzy Józef Głowacki
(Łódź)

MIEJSCE KWESTII WYZNANIOWEJ W GENEZIE KONFEDERACJI BARSKIEJ

- Akta grodzkie i ziemskie z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie*, t. 23, wyd. A. Prochaska, Lwów 1928.
- Butterwick R., *Polska rewolucja a kościół katolicki 1788–1792*, tłum. M. Ugniewski, Kraków 2012.
- Dygdała J., *Życie polityczne Prus Królewskich u schyłku ich związku z Rzeczpospolitą w XVIII wieku. Tendencje unifikacyjne a partykularyzm*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego w Toruniu” 1984, r. 81, z. 3.
- Gastpary W., *Historia protestantyzmu w Polsce. Od połowy XVIII wieku do pierwszej wojny światowej*, Warszawa 1977.
- Głowacki J. J., *Duchowieństwo rzymskokatolickie a konfederacja barska (1768–1772)*, [w:] *Księga Pamiątkowa z XV. Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Studentów, t. 2, Z okazji 60. rocznicy powstania SKNH UŁ*, red. J. Walicki, Łódź 2008.
- Głowacki J. J., *Manifestowanie religijności przez konfederatów barskich*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica” 2010, t. 85.
- Głowacki J. J., *Stosunek konfederacji barskiej do protestantów*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica” 2013, t. 90.
- Grześkowiak-Krwawicz A., *Przyszłam do Polski z Lechem... Konfederaci barscy a polska tradycja wolności*, [w:] *Konfederacja barska, jej konteksty i tradycje*, red. A. Buchmann, A. Danilczyk, Warszawa 2010.
- Konopczyński W., *Konfederacja barska*, t. 1, Warszawa 1991.
- Konopczyński W., *Narodziny nowoczesnej idei niepodległości w Polsce (1733–1775)*, [w:] *Pamiętnik V Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Warszawie. 28 listopada do 4 grudnia 1930 r.*, t. 1, *Referaty*, red. K. Tyszkowski, Lwów 1930.
- Konopczyński W., *Polityka i ustroj Generalności konfederacji barskiej. Dwa nieznanne przyczynki*, „Archiwum Komisji Historycznej” 1930, t. 14, nr 80.
- Konopczyński W., *Polscy pisarze polityczni XVIII wieku (do Sejmu Czteroletniego)*, Warszawa 1966.
- Korzon T., *Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta (1764–1794)*, t. 1, Warszawa-Kraków 1897.

Kraushar A., *Książę Replin i Polska w pierwszym czteroleciu panowania Stanisława Augusta (1764–1768)*, t. 1, Kraków 1898.

Kraushar A., *Książę Replin i Polska w pierwszym czteroleciu panowania Stanisława Augusta (1764–1768)*, t. 2, 1900.

Kriegseisen W., *Ewangelicy polscy i litewscy w epoce saskiej (1696–1763). Sytuacja prawna, organizacja i stosunki międzywyznaniowe*, Warszawa 1996.

Linde S. B., *Słownik języka polskiego*, t. 4, Lwów 1860.

Literatura barska (Antologia), oprac. J. Maciejewski, Wrocław 1976.

Literatura konfederacji barskiej, red. J. Maciejewski, t. 4, *Silva rerum*, Warszawa 2008.

Łubieńska C., *Sprawa dysydencka 1764–1766*, Kraków-Warszawa 1911.

Łukowski G. T., *The szlachta and the confederacy of Radom, 1764–1767/8: A study of the Polish nobility*, „Antemurale” 1977, t. 21.

Michalski J., *Dyplomacja polska w latach 1764–1795*, [w:] *Historia dyplomacji polskiej*, t. 2, 1572–1795, red. Z. Wójcik, Warszawa 1982.

Michalski J., *Mentalność polityczna konfederatów barskich. Próba charakterystyki*, [w:] *Przemiany tradycji barskiej. Studia*, red. Z. Stefanowska, Kraków 1972.

Michalski J., *Sarmacki republikanizm w oczach Francuza. Mably i konfederaci barscy*, Wrocław 1995.

Michalski J., *Schylek konfederacji barskiej*, Wrocław 1970.

Moszczeński A., *Pamiętnik do historii polskiej w ostatnich latach panowania Augusta III i pierwszych Stanisława Poniatowskiego*, oprac. H. Mościcki, Warszawa 1905.

Müller M. G., *Tolerancja religijna a sprawa dysydentów w Polsce w drugiej połowie XVIII wieku*, „Wiek Oświecenia” 1999, t. 15.

Rudnicki K., *Biskup Kajetan Sołtyk 1715–1788*, Kraków-Warszawa 1906.

Salmonowicz S., *Fryderyk II*, Wrocław 1985.

Schmitt H., *Stanisław August Poniatowski*, t. 2, Warszawa 1920.

Serczyk W. A., *Katarzyna II carowa Rosji*, Wrocław 1989.

Skarbiec historii polskiej, wyd. K. Sienkiewicz, t. 1, Paryż 1839.

Stanek W., *Konfederacje generalne koronne XVIII wieku*, Toruń 1991.

Stasiak A., *Patriotyzm w myśli konfederatów barskich*, Lublin 2005.

Tazbir J., *Polska przedmurzem Europy*, Warszawa 2004.

Zajewski W., *Czy konfederacja barska była zasadniczą przyczyną pierwszego rozbioru Polski?*, [w:] *Oświeceni wobec rozbiorów Polski*, red. J. Grobis, Łódź 1998.

Zajewski W., *Józef Wybicki. Konfederat, organizator legionów, mąż stanu w dobie Napoleona, senator Królestwa Polskiego*, Toruń 2003.

Jan Ratuszniak

(Instytut Historii UŁ, Łódź)

**„ŚWIAT KOBIET, TAK JAK ŚWIAT MĘŻCZYŹN, JEST PODZIELONY NA
DWA OBOZY”. ALEKSANDRA KOŁŁONTAJ WOBEC RUCHU
FEMINISTYCZNEGO NA POCZĄTKU XX W.**

Alpern Engel B., *Women in Russia 1700–2003*, Cambridge 2004.

Baron S., *Plekhanov: The Father of Russian Marxism*, Stanford 1963.

Batałowa L., *Tietienka (P.F. Kudelli)*, [w:] *Żenszcziny russkoj riewolucji*, Moskwa 1968

Bryant L., *Six Red Months in Russia: An Observers Account of Russia Before and During the Proletarian Dictatorship*, New York 1918.

Clements B. E., *Bolshevik Feminist: The Life of Alexandra Kollontai*, Indiana 1979.

De Palencia I., *Alexandra Kollontay, ambassadress from Russia*, New York 1947.

Edmondson L., *Russian Feminism and the First All-Russian Congress of Women*. "Russian History. Special Section Revolutionary Russian Women" 1976, vol. III, part 2.

Farnsworth B., *Aleksandra Kollontai: Socialism, Feminism, and the Bolshevik Revolution*, Stanford 1980.

Fiedosowa E. P., *Biestużewskije kursy – pierwszej żeńskiej uniwersytet w Rosji (1878–1918 gg.)*, Moskwa 1980.

Field K. L., *Alexandra Kollontai: precursor of eurofeminism*, "Dialectical anthropology" 1982, v. 3.

Goldberg-Ruthchild R., *Equality & Revolution. Women's Rights in the Russian Empire, 1905-1917*, Pittsburgh 2010.

Hutton M. J., *Russian and West European Women, 1860–1939*, Boston 2001.

Jukina I. I., *Russkij fieminizm kak byzow sowriemiennosti*, Sankt Peterburg 2007.

Kołodziej A. M., *Ljubow i nowaja moral'*, [w:] *Filosophija ljubiej. Sbornik*, t. 2, Moskwa 1990.

Kołodziej A. M., *Riewolucija-wielikja mjatieżnica*". *Izbrannoje pisma 1901–1952*, Moskwa 1988.

Kołodziej A., *Mieżdunarodnyje socialisticzieskije sowieszczanija robotnic*, [w:] A. Kołodziej, *Izbrannyje stati i riecz*, Moskwa 1972.

Kołodziej A., *The Social Basic of The Woman Question*, [w:] A. Kołodziej, *Selected Writings*, Sydney 1977.

Mulvihill M., *Charlotte Despard: A Biography*, London 1989.

Pawluczenko E. A., *Żenszczyny w russkom oswoboditel'nom dwizenii*, Moskwa 1988.

Porter B. E. C., *Alexandra Kollontai: The Lonely Struggle of the Woman Who Defied Lenin*, New York 1980.

Puszkariewa N., *U źródeł rosyjskiego feminizmu. „Historia kobiet” w Rosji w XIX wieku i formy ich uczestnictwa w życiu społecznym*, [w:] *Działaczki społeczne, feministki, obywatelki...*, *samoorganizowanie się kobiet na ziemiach polskich do 1918 roku (na tle porównawczym)*, red. A. Szwarc, K. Sierakowska, Warszawa 2008.

Putnam-Tong R., *Myśl feministyczna. Wprowadzenie*, Warszawa 2002.

Rose A., *Jewish Women in Fin De Siècle in Vienna*, Austin 2008.

Stites R., *The Women's Liberation Movement in Russia: Feminism, Nihilism and bolshevism. 1860–1930*, Princeton 1978.

Tiszkin G. A., *Z historii wyższego kształcenia kobiet w Rosji*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 1983, t. 23.

Zimowa S., *Siekrietar Rajkoma*, [w:] *Riewolucija-wielikja mjatieżnica*". *Izbrannoje pisma 1901–1952*, Moskwa 1988.

Rafał Pakuła

(Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi)

OPACTWO CYSTERSKIE W SULEJOWIE – PROJEKT ADAPTACJI NA ŚREDNIĄ SZKOŁĘ ROLNICZĄ

Atlas Zabytków Architektury w Polsce, Warszawa 2003.

Borkowska M., *Dzieje Cystersów Sulejowskich*, Kraków 2008.

Dzieła sztuki i zabytki w Łodzi i Województwie Łódzkim. Opactwo Cystersów w Sulejowie, cz. III, „Łódź w Ilustracji” 1925, nr 24.

Gwarda Z., *Muzeum Opactwa Cystersów w Sulejowie*, Kraków 2008.

Konferencja konserwatorska, „Architekt” 1909, nr 10.

Raciborski J., *Dzieła sztuki i zabytki w Łodzi i Województwie Łódzkim. Opactwo Cystersów w Sulejowie*, cz. II, „Łódź w Ilustracji” 1925, nr 20.

Warchałowski J., *Sulejów*, „Architekt” 1909, nr 1, 10.

Сергей Н. Черняев

(Нижний Новгород, Россия)

СУДЬБА УРОЖЕНКИ Г. ПЕТРОКОВ АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ ЗАКУТИНОЙ (НОГИНОЙ, ФЛОРИНСКОЙ)

Блокада, 1941-1944. Ленинград: книга памяти, [редкол.: пред. Шербаков В. Н.], С.-Петербург, 1998-2006, Т 10.

Векслер А., Крашенинникова Т., *Такая удивительная Лиговка*, Санкт-Петербург 2009.

Вычугжанин А. В., *Малоизвестные страницы деятельности А. С. Флоринского*, «Вестник Тюменского Государственного университета», 2010, №1.

Кононенко А. А., *Тюмень на перепутье: власть и общество в 1917–1921 гг.*, Тюмень 2009.

Мнухин Л., М. Авриль, В. Лосская, *Российское зарубежье во Франции 1919-2000*, Москва 2008.

Федотова В. П., *Священнический род Флоринских*, Сб. «Зауральская генеалогия III», http://www.kurgangen.org/religion/pravoslavnoe/Florinsky/Florinsky_Rod/

Черняев С. Н., *История рода Флоринских*, «Учитель музыки», 2013, № 3.

Ястребов Е. В., *Василий Маркович Флоринский*, Томск 1994.

Aneta Bołdyrew

(Katedra Historii Wychowania i Pedagogiki UŁ, Łódź)

THE DISCOURSE ON SEXUAL EDUCATION IN THE SOCIAL, HEALTH AND EDUCATIONAL PRESS OF THE KINGDOM OF POLAND AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

Altschul Th., *Płciowe uświadamianie młodzieży*, „Zdrowie” 1909.

Bendl Z., *O zapobieganiu zбочeniom seksualnym młodzieży*, „Zdrowie” 1909.

Boas, *Czy płciowe uświadamianie młodzieży winno się rozciągać i na choroby płciowe, oraz zapobieganie takowym*, „Zdrowie” 1909.

Bołdyrew A., *Czasopisma lekarskie i higieniczne na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w. jako źródło do badań nad patologiami społecznymi (na przykładzie prostytucji)*, „Studia z Historii Społeczno-Gospodarczej” 2011.

Bołdyrew A., *Inteligencja polska wobec problemu patologii społecznych w przestrzeni wielkiego miasta w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w.*, [w:] *Człowiek, natura, kultura – studia z historii, antropologii medycyny i farmacji społecznej*, ed. B. Płonka-Syroka, Wrocław 2009.

Bołdyrew A., *Matka i dziecko w rodzinie polskiej. Ewolucja modelu życia rodzinnego w latach 1795–1918*, Warszawa 2008.

Chodecki W., *Co pcha służące w objęcia prostytucji*, „Zdrowie” 1906.

Czajkowski P. S., *O zadaniach pedagogii seksualnej*, „Zdrowie” 1905.

Drigalski V., *Stanowisko rodziców wobec płciowego uświadamiania ich dzieci*, „Zdrowie” 1909.

- Falski M., *Niektóre dane z życia młodzieży szkół średnich*, „Nowe Tory” 1906, nr 8.
- Foucault M., *Historia seksualności*, tł. B. Banasiak, T. Komendant, K. Matuszewski, Warszawa 2000.
- Freund, *W sprawie seksualnego uświadamiania młodzieży szkolnej*, „Zdrowie” 1907.
- Gawin Cf. M., *Rasa i nowoczesność. Historia polskiego ruchu eugenicznego*, Warszawa 2003.
- Hananer, *Prostytucja i służba*, „Zdrowie” 1905.
- Jaroszyński T. (rec.), A. Moll, *O uświadamianiu płciowym*, „Nowe Tory” 1909, nr 5.
- Jeziński W., „*Drażliwe kwestje*” w nauczaniu szkolnym, „Nowe Tory” 1906, nr 3.
- Kon-Feldblum H., *O wychowaniu seksualnym na Międzynarodowym Kongresie Higieny Szkolnej*, „Ster” 1910.
- Kopczyński Cf. S., (rec.), *Czy szkoła ma za zadanie uświadamiać młodzież w sprawie stosunków płciowych?*, „Przegląd Pedagogiczny” 1905, nr 14/15.
- Kowalski Z. J., *Hygiena i etyka życia płciowego*, Warszawa 1901.
- Kowalski Z. J., *Stan zdrowia i warunki higieniczne studentów Uniwersytetu Warszawskiego w świetle cyfr*, Warszawa 1899.
- Laskowiczówna M., *Wychowanie płciowe na III Międzynarodowym Kongresie Higieny Szkolnej*, „Nowe Tory” 1911, nr 5.
- Lischewska M., *O płciowym uświadamianiu dzieci*, „Zdrowie” 1907.
- Łazowski T., Siwicki K., *Życie płciowe młodzieży akademickiej warszawskiej*, „Zdrowie” 1905.
- Męczkowska T., *Bez obłudy*, „Ogniwo” 1903, nr 27.
- Michałowicz M., *Młodzież szkolna w okresie dojrzewania*, „Zdrowie” 1911.
- Miklaszewski A., *Odezwa do młodzieży dojrzałej*, „Nowe Tory” 1906, nr 10.
- Miklaszewski A., *Odezwa do młodzieży dojrzewającej*, „Nowe Tory” 1906, nr 9.
- Nowożycki B., *Koncepcje wychowania seksualnego w latach 1904–1914 według prasy Warszawskiego Towarzystwa Higienicznego*, „Postępy Psychiatrii i Neurologii” 2007, vol. 16.
- Oker-Blom M., *Na wsi u wuja doktora*, Warszawa 1906.
- Rozenfeld G., *Wyskok i życie płciowe*, „Zdrowie” 1906.
- Sikorska-Kulesza J., „*Skąd się wziął twój braciszek?*” *Początki dyskusji o wychowaniu seksualnym dzieci i młodzieży na ziemiach polskich*, [w:] *Kobieta i małżeństwo. Społeczno-kulturowe aspekty seksualności. Wieki XIX i XX. Zbiór studiów*, ed. A. Żarnowska, A. Szwarz, Warszawa 2004.
- Skalski S., *Prostytucja w guberni piotrkowskiej*, „Zdrowie” 1906.
- Skarga B., *Porządek świata i porządek wiedzy. Ze studiów nad filozofią polską epoki pozytywizmu*, [w:] *Z historii filozofii pozytywistycznej w Polsce. Ciągłość i przemiany*, ed. A. Hochfeldowa, B. Skarga, Wrocław 1972.
- Srebrny Z., *Sprawy seksualne w higienie szkolnej*, „Zdrowie” 1905.
- Sterling S., *Kilka uwag w sprawie walki z syfilisem*, „Zdrowie” 1902.
- Stróżewski K., *W kwestyi higieny życia płciowego*, „Zdrowie” 1901.
- Wernic L., *Kiedy należy rozpocząć uświadamianie młodzieży*, „Nowe Tory” 1907.
- Wernic L., *O uświadamianiu płciowym młodzieży w okresie szkolnym i przedszkolnym*, „Zdrowie” 1907.
- Wernic L., *Podstawowe drogi do walki z chorobami wenerycznymi*, „Zdrowie” 1906.
- Wysłouch A., *W sprawie walki z przymiotem*, „Zdrowie” 1904.
- Zasztowt L., *Popularyzacja nauki w Królestwie Polskim 1864–1905*, Wrocław 1989.
- Żurawicka J., *Czasopiśmiennictwo popularyzujące naukę w Warszawie w II połowie XIX wieku. Przegląd tytułów i problemów*, [w:] *Życie naukowe w Polsce w drugiej połowie XIX i w XX wieku*, ed. B. Janczewski, Wrocław 1987.
- Żywicki K. R., *Społeczeństwo a młodzież*, „Prawda” 1900, nr 42.

Aneta Stawiszyńska

(Instytut Historii UŁ, Łódź)

WALKA ZE ZJAWISKIEM PROSTYTUCJI I JEJ KONSEKWENCJAMI W ŁODZI W LATACH WIELKIEJ WOJNY

Abramski A., Konieczny J., *Justycjariusze, hutmani, policjanci*, Katowice 1988.

Berner W., *Działalność zawodowa, społeczna i naukowa dermatologów i wenerologów łódzkich w połowie XIX i w XX wieku (do 1918 r.)*, „Rocznik Łódzki” 2004, R. LI.

Fijałek J., Indulski J., *Opieka zdrowotna w Łodzi do roku 1945. Studium organizacyjno-historyczne*, Łódź 1990.

Jabłoński H., *Narodziny Drugiej RP 1918–1919*, Warszawa 1962.

Krajewska H., *Życie filmowe Łodzi w latach 1896–1939*, Warszawa-Łódź 1992.

Księga pamiątkowa Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łodzi 1917–1927, Łódź 1927.

Kulik H., *Pierwsze polskie lekarki w walce o poprawę zdrowotności kobiet polskich w XIX wieku*, [w:] *Życie codzienne w XVIII–XX wieku i jego wpływ na stan zdrowia ludności*, Wrocław 2003.

Kulik H., *Sytuacja społeczno-polityczna pierwszych kobiet lekarek w Polsce*, [w:] *Życie codzienne w XVIII–XX wieku i jego wpływ na stan zdrowia ludności*, Wrocław 2003.

Nullus A., *Przed jedenastu laty. Pamięci Milicji Obywatelskiej w Łodzi*, [w:] *Dziesięciolecie Policji (1915–1925). Jednodniówka wydana staraniem Komitetu Obchodu, ku upamiętnieniu rocznicy tej w Łodzi we wrześniu roku 1925*, pod red. Cz. Gumkowskiego, A. Nullusa i J. Stypułkowskiego, Łódź 1925.

Piasta A., *Choroby weneryczne jako poważny problem społeczny Piotrkowa okresu I wojny światowej*, [w:] *Choroba jako zjawisko społeczne i historyczne*, pod red. B. Płonki-Syroki, Wrocław 2001.

Rosset E., *Prostytucja i choroby weneryczne w Łodzi*, Łódź 1931.

Sikorska-Kowalska M., *Wizerunek kobiety łódzkiej przełomu XIX/XX wieku*, Łódź 2001.

Stawiszyńska A., *Zagonki jako forma pomocy mieszkańcom Łodzi w czasie I wojny światowej*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica” 2013, T. XC.

Szczepański J. E., *Landszturm w GGW 1915–1918. Formacja głębokich rezerw*, Warszawa 2012.

Wieczorek W., *Biblioteka Publiczna w Łodzi 1917–1957*, Warszawa 1965.

Zieliński K., *Stosunki polsko-żydowskie na ziemiach Królestwa Polskiego w czasie I wojny światowej*, Lublin 2005.

Aleksy Piasta

(Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim)

PRÓBY KOMUNALIZACJI GAZOWNI MIEJSKIEJ W PIOTRKOWIE W LATACH 1914-1922

Doliński J., *Billewicz Konrad Franciszek (1862-1932)*, „Polski Słownik Biograficzny”, t. II, Kraków 1936.

Głowacki K., *Urbanistyka Piotrkowa Trybunalskiego*, t. I, Piotrków Trybunalski-Kielce 1984.

Głowacki P., *Życie gospodarcze Piotrkowa Trybunalskiego w latach 1793-1914*, Piotrków Trybunalski 2009.

Góral J., Kotewicz R., *Dwa wieki Tomaszowa Mazowieckiego. Zarys dziejów miasta 1788-1990*, Tomaszów Mazowiecki 1992.

Puś W., *Przemysł Królestwa Polskiego w latach 1870-1914. Problemy struktury i koncentracji*, Łódź 1984.

Maciej Hubka

(Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim)

SYTUACJA GOSPODARCZA POWIATU PIOTRKOWSKIEGO W LATACH 1919-1921

Bandurka M., *Zmiany administracyjne i terytorialne ziem województwa łódzkiego w XIX i XX wieku*, wyd. II, Łódź 1995.

Boerner I., *Rozwój przemysłu wojennego w okresie 1918-1928*, [w:] *Na froncie gospodarczym, W dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości 1918 – 11.XI – 1928*, Warszawa 1928.

Dziesięciolecie intendentury Polskiej Siły Zbrojnej 1918-1928, Warszawa 1929.

Głowacki K., *Urbanistyka Piotrkowa Trybunalskiego*, t. 1, Piotrków-Kielce 1984.

Głowacki P., *Gospodarka komunalna Piotrkowa Trybunalskiego w latach 1924-1929*, „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” 2000, t. 4.

Głowacki P., *Życie gospodarcze Piotrkowa Trybunalskiego w latach 1793-1914*, Piotrków Trybunalski 2009.

Głowacki P., *Życie gospodarcze Piotrkowa Trybunalskiego w latach 1918-1998*, Kielce 2000 (maszynopis).

Hańczkiewicz B., *Działalność gospodarcza ludności żydowskiej w Piotrkowie w latach 1914-1939*, „Badania nad Dziejami Regionu Piotrkowskiego” 2002, z. 3.

Hubka M., *KPRP w regionie piotrkowskim w latach 1918-1920*, [w:] *Partia komunistyczna w Polsce, Struktury – Ludzie – Dokumentacja*, red. D. Magiera, Lublin-Radzyń Podlaski 2012.

Hubka M., *Straty wojenne powiatu piotrkowskiego w latach 1914-1918*, „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” 2012, t. 13.

Kostrowicka I., Landau Z., Tomaszewski J., *Historia gospodarcza Polski XIX i XX wieku*, Warszawa 1966.

Kukulski J., *Piotrkowskie u progu niepodległości*, [w:] *Ziemia piotrkowska u progu niepodległości*, Piotrków Trybunalski 1989.

Kukulski J., *Przemiany na wsi powiatu piotrkowskiego w latach 1793-1918*, Piotrków Trybunalski 2005.

Kukulski J., *Rozwój przemysłu i klasy robotniczej w Piotrkowskim*, „Studia Regionalne” 1985, T. VI(XI).

Landau Z., Tomaszewski J., *Gospodarka Polski Międzywojennej 1918-1939*, T. 1., *W dobie inflacji*, Warszawa 1967.

Łapa M., *Elektryfikacja województwa łódzkiego w latach 1919-1939*, „Rocznik Łódzki”, 2009, T. 56.

Łapa M., *Główne kierunki rozwoju gospodarczego województwa łódzkiego w latach 1919-1939*, [w:] *Województwo łódzkie 1919-2009, Studia i materiały*, pod red. K. Badziaka i M. Łapy, Łódź 2009.

Mokrzyński J., *Zagadnienie chleba w Polsce*, [w:] *Na froncie gospodarczym, W dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości 1918 – 11.XI – 1928*, Warszawa 1928.

Piasta A., *Piwowarstwo piotrkowskie w czasie pierwszej wojny światowej*, [w:] *Studia z dziejów piotrkowskiego browarnictwa od XVI do XX wieku*, red. T. Kruz, A. Piasta, K. Wiączek, Piotrków Trybunalski 2012.

Rogut D., *Rozwój gospodarczy Belchatowa w okresie dwudziestolecia międzywojennego*, [w:] *Belchatów, Szkice z dziejów miasta*, pod red. D. Roguta, Piotrków Trybunalski 2005.

Rose E., *Bilans gospodarczy trzech lat niepodległości*, Warszawa 1922.

Wachowska B., *Stosunki gospodarcze w latach 1918-1939*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, red. B. Baranowski, Łódź 1989.

Weinfeld I., Szturm de Sztrem E., Piekalkiewicz J., *Atlas statystyczny Polski*, Warszawa-Bydgoszcz 1925, z. 2.

Zientara B., Mączak A., Ichnatowicz I., Landau Z., *Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r.*, Warszawa 1973.

Michał Michalski

(Instytut Historii UŁ, Łódź)

LUDNOŚĆ PIOTRKOWA TRYBUNALSKIEGO W ŚWIETLE SPISÓW POWSZECHNYCH Z 30 WRZEŚNIA 1921 R. I 9 GRUDNIA 1931 R.

Anusik Z., *Życie polityczne miasta w latach 1501-1578*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Anusik Z., *Życie polityczne miasta w latach 1655-1793*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Badziak K., Baranowski J., Polit J., *Powstanie i główne kierunki aktywności administracji województwa łódzkiego w okresie międzywojennym*, [w:] *Województwo Łódzkie 1919-2009. Studia i materiały*, pod red. K. Badziaka i M. Łapy, Łódź 2009.

Badziak K., *Województwo jako jednostka podziału administracyjnego i władza administracyjna II stopnia w okresie międzywojennym*, [w:] *Województwo Łódzkie 1919-2009. Studia i materiały*, pod red. K. Badziaka i M. Łapy, Łódź 2009.

Balzer O., *Geneza Trybunału Koronnego. Studium z dziejów sądownictwa polskiego XVI wieku*, Warszawa 1886.

Baranowski B., *Rozwój terytorialno-administracyjny*, [w:] *Województwo piotrkowskie. Monografia regionalna. Zarys dziejów, obraz współczesny perspektywy rozwoju*, red. Z. Stankiewicz, Łódź-Piotrków Trybunalski 1979.

Baranowski B., *Ziemia piotrkowska do końca XVIII w.*, [w:] *Województwo piotrkowskie. Monografia regionalna. Zarys dziejów, obraz współczesny perspektywy rozwoju*, red. Z. Stankiewicz, Łódź-Piotrków Trybunalski 1979.

Bartczak Z., *Szkolnictwo w okresie zaborów*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Bronsztejn S., *Ludność żydowska w Polsce w okresie międzywojennym*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1963.

Brzoza Cz., *W niepodległym państwie 1918-1939*, [w:] Cz. Brzoza, A. L. Sowa, *Historia Polski 1918-1945*, Kraków 2009.

Buzek J., *Historja ogólna Głównego Urzędu Statystycznego od roku 1918 do roku 1928*, „Kwartalnik Statystyczny” 1930, t. 7.

Chojnowski A., Tomaszewski J., *Izrael*, Warszawa 2001.

Dobrzańska E., *Piotrków*, [w:] *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, pod red. B. Chlebowskiego, W. Walewskiego, t. 8, Warszawa 1887.

Dunin-Wąsowicz K., *Sytuacja demograficzna narodu polskiego w latach wojny 1914–1918*, [w:] *Historia Polski*, t. 3: 1850/1864-1918, cz. 3: 1914-1918, pod red. Ż. Kormanowej i W. Najdus, Warszawa 1974.

Hubka M., *Straty wojenne powiatu piotrkowskiego 1914-1918*, „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” 2012, t. 13.

Janczak J. K., *Ludność Piotrkowa w latach międzywojennych*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Kozłowski Cz., *Powszechne spisy ludności*, Warszawa 1951.

Kulińska L., *Działalność terrorystyczna i sabotażowa nacjonalistycznych organizacji ukraińskich w Polsce w latach 1922-1939*, Kraków 2009.

Landau Z., Tomaszewski J., *Robotnicy przemysłowi w Polsce. Materialne warunki bytu 1918-1939*, Warszawa 1971.

Leinwand A. J., *Czerwonym młotem w orla białego: propaganda sowiecka w wojnie z Polską 1919-1920*, Warszawa 2008.

Lipiński W., *Wojna polska: rok 1919-1920*, Warszawa 1936.

Michalewicz J., *Elementy demografii historycznej. Materiały do wykładów, ćwiczeń i metodyki prac badawczych*, Warszawa 1979.

Motyłski J., *Szkolnictwo w latach 1918-1939*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Odziemkowski J., *Leksykon wojny polsko-rosyjskiej: 1919-1920*, Warszawa 2004.

Piasta A., *Przywrócenie praw miejskich Bełchatowa i pierwsze lata działalności samorządu w okresie II Rzeczypospolitej*, [w:] *Bełchatów. Szkice z dziejów miasta*, pod red. D. Roguta, Piotrków Trybunalski 2005.

Pietrzak J., *Z dziejów przemysłu w Piotrkowie Trybunalskim (od połowy XIX do lat trzydziestych XX wieku)*, [w:] *750 lat Piotrkowa Trybunalskiego. Materiały na sesję naukową*, Piotrków Trybunalski 1967.

Piotrków Trybunalski, [w:] *Miasta polskie w tysiącleciu*, T. II, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967.

Przybylski A., *Wojna polska 1918-1921*, Warszawa 1930.

Rosin R., *Dzieje Piotrkowa do przelomu XV i XVI w.*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Rosset E., *Ludzie starzy. Studium demograficzne*, Warszawa 1967.

Rosset E., *Prawa demograficzne wojny. Referat, wygłoszony na Międzynarodowym Kongresie Badań Ludnościowych w Rzymie w dniu 3 września 1931 r. Rozszerzony i uzupełniony*, Łódź 1933.

Rosset E., *Proces starzenia się ludności. Studium demograficzne*, Warszawa 1959.

Rutkowski H., *Piotrków Trybunalski w XVI i pierwszej połowie XVII wieku jako miejsce zjazdów szlacheckich*, [w:] *750 lat Piotrkowa Trybunalskiego. Materiały na sesję naukową*, Piotrków Trybunalski 1967.

Rutkowski H., *Trybunał Koronny w Piotrkowie*, [w:] *Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego*, pod red. B. Baranowskiego, Łódź 1989.

Rzepakowski A., *Ludność miasta Łodzi w latach 1918-1939*, Łódź 2008.

Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej, t. II, Województwo łódzkie, Warszawa 1925.

Strawiński K., *Z dziejów szkolnictwa piotrkowskiego*, [w:] *750 lat Piotrkowa Trybunalskiego. Materiały na sesję naukową*, Piotrków Trybunalski 1967.

Syrek W., *Elementy demografii. Skrypt dla studentów I roku nauk politycznych studiów zaocznych*, Katowice 1980.

Tarkowski K. A., *Lotnictwo polskie w wojnie z Rosją Sowiecką: 1919-1920*, Warszawa 1991.

Tomaszewski J., *Rzeczpospolita wielu narodów*, Warszawa 1985.

Wachowska B., *Lata 1793-1945*, [w:] Województwo piotrkowskie. Monografia regionalna. Zarys dziejów, obraz współczesny perspektywy rozwoju, red. Z. Stankiewicz, Łódź-Piotrków Trybunalski 1979.

Wojna polsko-rosyjska 1919-1920 i jej międzynarodowe odniesienia z perspektywy 90-lecia, red. nauk. J. Ślipiec, T. Kośmider, Warszawa 2010.

Wrzosek M., *Wojny o granice Polski odrodzonej 1918-1921*, Warszawa 1992.

Wyszczelski L., *Wojna polsko-rosyjska 1919-1920*, Warszawa 2010.

Zawilski A., *Belchatów i jego historyczne awanse*, Łódź 1967.

Zdrada J., *Historia Polski 1795-1914*, Warszawa 2007.

Żarnowski J., *Spoleczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1939*, Warszawa 1973.

Henryk Z. Figura

(Tomaszów Mazowiecki)

POBÓR OBYWATELI POLSKICH W LATACH 1918-1939 PRZEBYWAJĄCYCH ZA GRANICĄ W ŚWIETLE UREGULOWAŃ PRAWNYCH

Figura H. Z., *Rejestracja i pobór w II RP w świetle dokumentów*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2010, nr 1.

Adam Piekarski

(Piotrków Trybunalski)

NIETZSCHEAŃSKI NADCZŁOWIEK Z KWESTIĄ NAZIZMU W TLE

Baeumler A., *Nietzsche, der philosoph und politiker*, Leipzig 1931.

Banasiak B., *Sny o potędze. Przyczynek do teorii Nadczołowieka*, „Nowa Krytyka” 2003, nr 15.

Bataille G., *Nietzsche i faszyci*, tłum. K. Matuszewski, [w:] *Nietzsche. 1900–2000*, red. A. Przybysławski, Kraków 1997.

Buczyńska-Garewicz H., *Zaratustra jako nauczyciel radości*, „Studia filozoficzne” 1986, nr 11.

Heidegger M., *Nietzsche*, tłum. A. Gniazdowski, P. Graczyk, W. Rymkiewicz, M. Werner, C. Wodziński, t. 1, Warszawa 1998.

Heidegger M., *Nietzsche*, tłum. A. Gniazdowski, P. Graczyk, W. Rymkiewicz, M. Werner, C. Wodziński, t. 2, Warszawa 1999.

Jaspers K., *Nietzsche*, tłum. D. Stroińska, Warszawa 1997.

Kaufmann W., *Nietzsche. Philosopher, Psychologist, Antichrist*, Princeton 1975.

Kuderowicz Z., *Nietzsche*, Warszawa 2004.

Lukacs G., *The Destruction of reason. Chapter III: Nietzsche as Founder of Irrationalism in the Imperialist Period*, London 1980.

Niemczuk A., *Fryderyk Nietzsche o cierpieniu*, „Annales UMCS” 1993, t. 17.

Nietzsche F., *Antychryst*, tłum. L. Staff, Kraków 2003.

Nietzsche F., *Ecce Homo*, tłum. L. Staff, Warszawa 1989.

Nietzsche F., *Tako rzecze Zaratustra*, tłum. W. Berent, Poznań 1995.

Nietzsche F., *Wiedza radosna*, tłum. L. Staff, Warszawa 1907.

Nietzsche F., *Wola mocy*, tłum. S. Frycz, K. Drzewiecki, Kraków 2003.

Witold Jarno
(Instytut Historii UŁ, Łódź)

SAMODZIELNE JEDNOSTKI ARTYLERII WOJSKA POLSKIEGO W LATACH 1945-1949 – ORGANIZACJA, DYSLOKACJA I WYPOSAŻENIE

Godlewski D., Łach W., Pawlica E., *1 Mazurska Brygada Artylerii im. gen. Józefa Bema. Tradycje i współczesność*, Olsztyn 1998.

Jarno W., *Terytorialne władze wojskowe w Polsce w latach 1945-1949. Organizacja i działalność okręgów wojskowych*, Łódź 2011.

Jurgielewicz W., *Organizacja Ludowego Wojska Polskiego (22.VIII.1944 – 9.V.1945)*, Warszawa 1968.

Kajetanowicz J., *Polskie wojska lądowe 1945–1960. Skład bojowy, struktury organizacyjne i uzbrojenie*, Toruń 2004.

Piotrowski P., *Śląski Okręg Wojskowy. Przekształcenia organizacyjne 1945–1956*, Warszawa 2003.

Szczurowski M., *5 Brygada Artylerii. Tradycje, historia, współczesność*, Warszawa 1996.

Szczurowski M., *Dowódcy Wojska Polskiego na froncie wschodnim 1943–1945. Słownik biograficzny*, Pruszków 1996.

Wojsko Polskie. Krótki informator historyczny o Wojsku Polskim w latach II wojny światowej, red. S. Komornicki, T. 2, Warszawa 1987.

Ways W. S., *Regularne jednostki Ludowego Wojska Polskiego. Formowanie, działania bojowe, organizacja, uzbrojenie, metryki jednostek artylerii*, Warszawa 1967.

Zawadzki S., *Wysilek organizacyjny i bojowy artylerii przeciwlotniczej Ludowego Wojska Polskiego w latach 1943–1945*, „Wojskowy Przegląd Historyczny” 1974, r. 19, nr 1.

Andrzej Kobus
(Instytut Historii UJK, Filia w Piotrkowie Trybunalskim)

„PODAJ RĘKĘ KOZAKOWI...”. NIEFORMALNE RELACJE POLSKO- UKRAIŃSKIE PO 1945 R.

Bunt pokolenia. Rozmowy z intelektualistami ukraińskimi, oprac. B. Berdychowska, O. Hnatiuk, Lublin 2000.

Chojnowski A., *Ukraina*, Warszawa 1997.

Giedroyć J., *Autobiografia na cztery ręce*, Warszawa 1994.

Giedroyć J., *Emigracja ukraińska. Listy 1950–1982*, oprac. B. Berdychowska, Warszawa 2004.

Gill W., Gill N., *Stosunki Polski z Ukrainą w latach 1989–1993*, Toruń-Poznań 1994.

Gorbaczow i reformy. Swoju toczku zrienijsja wyskazywajut: Andriej Sacharow, Mirosław Dżilas, Adam Michnik, Tatiana Koriagina, Jurij Afanasjew, Wła-dimir Bukowski, Fried Anadienko, Nikołaj Szulgin, Aleksandr Dol'skij, „Puti” 1989, nr 1.

Grémion P., *Konspiracja wolności. Kongres Wolności Kultury (1950–1975)*, Warszawa 2004.

Heller M., Niekricz A., *Utopia u władzy. Historia Związku Sowieckiego od roku 1917 do naszych czasów*, cz. 3, przeł. T. Grochowski, Warszawa 1986.

Hofman I., *Ukraina, Litwa, Białoruś w publicystyce paryskiej „Kultury”*, Poznań 2003.

Jerzy Giedroyć. Doktor honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, red. H. Kosienkowska, Lublin 2000.

- Kamiński A. Z., Kozakiewicz J., *Stosunki polsko-ukraińskie. Raport*, Warszawa 1997.
- Kornel. Z przewodniczącym Solidarności Walczącej Kornelem Morawieckim rozmawia Artur Adamski, Wrocław 2007.
- Lewycky B., *Polityka i społeczeństwo na Ukrainie sowieckiej 1953–1980*, Warszawa 1988.
- Machcewicz P., *Emigracja w polityce międzynarodowej*, Warszawa 1999.
- Nowitnja istorija Ukrajiny (1900–2000), Kyjiw 2002.
- Słownik dysydentów. Czołowe postacie ruchów opozycyjnych w krajach komunistycznych w latach 1956–1989*, t. 2, Warszawa 2007.
- Ukraińska Gelsińska Grupa. Do 30-riczicza stworennia. Istorija, dokumenty*, red. O. Zinkewycz, W. Owsijenko, Kyjiw 2006.

Błażej Cecota

(Piotrków Trybunalski)

[rec.] *A Disputation over a Fragment of the Cross. A Medieval Arabic Text from the History of Christian-Jewish-Muslim Relations in Egypt*, ed. and transl. with an introd. by Stephen J. Davis, Bilal Orfali and Samuel Noble, Dar el-Machreq, Beyrouth 2012, ss. 112

Davis S. J., *Coptic Christology in Practice. Incarnation and Divine Participation in Late Antique and Medieval Egypt*, Oxford 2008.

Davis S. J., *History and Historiography in Coptic Studies, 2004–2008*, [in:] *The Proceedings of the Ninth and Tenth International Congresses of Coptic Studies*, 2014.

Davis S. J., Lyster W., Hulsman W., *Be Thou There. The Holy Family's Journey in Egypt*, Cairo 2001.

Davis S. J., *The Cult of St. Thecla. A Tradition of Women's Piety in Late Antiquity*, Oxford 2001.

Davis S. J., *The Early Coptic Papacy. The Egyptian Church and Its Leadership in Late Antiquity*, Cairo 2004.

Noble S., *The Doctrine of God's Unity according to 'Abdallāh ibn al-Faḍl al-Anṭākī'*, „Parole de l'Orient” 2012, t. 37.

Noble S., Treiger A., *Christian Arabic Theology in Byzantine Antioch. 'Abdallāh ibn al-Fa'l al-An'ākī and his Discourse on the Holy Trinity*, „Le Muséon” 2011, t. 124.

Orfali B., Bowering G., *Seeking Solitude. A short Sufi Guidebook: Khalwat al-'ākiḥīn*, Beirut 2013.

Orfali B., Bowering G., *Sufi Inquiries and Interpretations of Abū 'Abd al-Ra'mān al-Sulamī (d. 412/1021) and a Treatise of Traditions by Ismā'īl b. Nujayd al-Naysābūrī (d. 366/976–7)*, Beirut 2010.

Orfali B., Bowering G., *Sufi Treatises of Abū 'Abd al-Ra'mān al-Sulamī. Critical edition with introduction and study*, Beirut 2009.

Orfali B., Bowering G., *The Comfort of the Mystics. A Manual and Anthology of Sufism*, Leiden-Boston 2013.

Orfali B., Saab N., *Sufism. Black and White. A Critical Edition of Kitāb al-Bayā' wa-l-Sawād by Abū l-'asan al-Sīrjānī (d. ca. 470/1077)*, Leiden-Boston 2012.

Suermann H., *Copts and the Islam of the Seventh Century*, [w:] *The Encounter of Eastern Christianity with Early Islam*, ed. E. Grypeou, M. Swanson, D. Thomas, Leiden-Boston 2006.

White G. E., *The Monasteries of the Wādi 'n Natrūn*, vol. 1, New York.

Mirosław Leszka
(Łódź)

[rec.] Georgi N. Nikolov, *Samostojatelni i polusamostojatelni vladenija vǎv vǎzobnovenoto Bǎlgarsko carstvo (kraja na XII – sredata na XIII v.)*, IK „Gutenberg”, Sofija 2011, ss. 255

Bonarek J., *Separatyzm bizantyński w dobie IV krucjaty a działalność Teodora Laskarysa*, „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” 2008, t. 9.

Dudek J., *Polog i jego rola na bizantyńskim pograniczu XII–XIII w.*, „Acta Universitatis Wratislaviensis. Historia” 2001, t. 152.

Jerzy Akropolites, *Historia*, 12, [w:] *Georgii Acropolitae, Opera*, t. I–II, rec. A. Heisenberg, cor. P. Wirth, Stuttgart 1978.

Litawrin G. G., *Dva etjuda o vosstanii Petra i Asena*, „Etudes balkaniques” 1985, t. 21.

Litawrin G. G., *Po powodu nowogo issledovanija ob obrazowanii Vtorogo Bolgarskogo carstva*, „Vizantijskij Vremennik” 1980, t. 41.

Nikołow G. N., *Centralizǎm i regionalizǎm v rannosrednovekovna Bǎlgarija (kraja na VII-načaloto na XI v.)*, Sofija 2005.

Pentek Z., *Cesarstwo Łacińskie. Kolonialne państwo krzyżowców czy Neobizancjum*, Poznań 2004.

Tricht Van F., *Le politique étrangère de l’empire de Constantinople de 1210 à 1216 (Ire partie)*, „Le Moyen Age” 2001, t. 117.2.

Wolski J. M., *Żywot św. Sawy Teodozjusza Chilendarskiego, jako źródło do dziejów Streza, władcy Proseku*, „Balcanica Posnaniensia” 2012, t. 19.